00420922

C26/9/1

ឯកសារទទួល
DOCUMENT RECEIVED/DOCUMENT REÇU
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de reception):
17 / 12 / 2009
ម៉ោង (Time/Heure): 15:30
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé du dossier: Uch Arun

នៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

ឯកសារបានថតចម្លងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម
CERTIFIED COPY/COPIE CERTIFIÉE CONFORME
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ នៃការបញ្ជាក់ (Certified Date /Date de certification): 23 / 12 / 2009
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង /Case File Officer/L'agent chargé du dossier: C.A.Fuy

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក-ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ ៣៦)
ភាគីដាក់ឯកសារ: សហមេធាវីរបស់លោក ខៀវ សំផន
ដាក់ជូន: អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
ភាសាដើម: បារាំង
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ១៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៩

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សាធារណៈ
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះ **សាធារណៈ / Public**
ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ណ្ដោះអាសន្ន:
ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:
ហត្ថលេខា:

សារណាបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេច
លើការពន្យារថេរវេលាឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន

<u>ដាក់ដោយ</u>៖

សហមេធាវីរបស់លោក ខៀវ សំផន
លោក ស ស្វាន
លោក Jacques VERGÈS

ជំនួយការ
លោកស្រី សេង សុជាតា
កញ្ញា Charlotte MOREAU
លោក Uldis KRASTINS
កញ្ញា Coralie COLSON

<u>ផ្ញើរជូន</u>៖

ចៅក្រមអង្គបុរេជំនុំជម្រះ
លោក ប្រាក់ គឹមសាន
លោក ន័យ ថុល
លោក ហួត វុទ្ធី
លោកស្រី Katinka LAHUIS
លោក Rowan DOWNING

សហព្រះរាជអាជ្ញា
លោកស្រី ជា លាង

លោក Andrew T. CAYLEY

មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និង
ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលគ្មានតំណាង

សូមគោរពអង្គបុរេជំនុំជម្រះ

I. សេចក្តីផ្តើម

១. តាមរយៈសេចក្តីជូនដំណឹងចុះថ្ងៃទី០៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៩ និងស្របតាមវិធាន៦៣ (៧) សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានជូនដំណឹងដល់ "ជនត្រូវចោទ និងមេធាវីទាំងឡាយគាត់ ថា ថេរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ដែលមានកំណត់នៅក្នុងដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នចុះថ្ងៃទី១៨ វិច្ឆិកា ២០០៨ (នឹង)ត្រូវផុតកំណត់នៅថ្ងៃទី១៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ ហើយថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមានបំណងនឹងបន្តថេរវេលានៃការឃុំខ្លួននេះតទៅទៀត ។"[1]

២. ជាការឆ្លើយតបទៅនឹងសេចក្តីជូនដំណឹងនេះ ហើយស្របទៅនឹងថេរវេលាដែលបានកំណត់ សហមេធាវីការពារបានធ្វើ "សេចក្តីជំទាស់ទៅនឹង ការពន្យារថេរវេលាឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលើរូបលោក ខៀវ សំផន" កាលពីថ្ងៃទី១០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៩[2]។ សហមេធាវីការពារបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ នូវយោបល់ទាំងឡាយដែលខ្លួនបានលើកឡើងនៅក្នុងសេចក្តីជំទាស់នោះ។

៣. កាលពីថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានបង្គាប់ឱ្យមានការពន្យារថេរវេលាឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលោក ខៀវ សំផន សម្រាប់រយៈពេលអតិបរមាមួយឆ្នាំ[3]។ នៅក្នុងដីកាសម្រេចនេះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមិនបានលើកឡើងអំពីហេតុផលណាមួយ ដែលតម្រូវឱ្យមានការពន្យារថេរវេលាឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ននោះទេ ហើយក៏មិនបានឆ្លើយតបទៅនឹងយោបល់ទាំងឡាយ ដែលសហមេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងនៅក្នុងសេចក្តីជំទាស់របស់ខ្លួនដែរ។

---

[1] សេចក្តីជូនដំណឹង វិធាន ៦៣.៧ ចុះថ្ងៃទី៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៩ *ឯកសារតុលាការលេខ C26/6*

[2] សេចក្តីជំទាស់ទៅនឹងការបន្តរយៈពេលឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលើរូបលោក ខៀវ សំផន ចុះថ្ងៃទី២០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៩ *ឯកសារតុលាការលេខ C26/7* ("សេចក្តីជំទាស់")

[3] ដីកាសម្រេចស្តីពីការបន្តរយៈពេលឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩, *ឯកសារតុលាការលេខ C26/8* ("ដីកា")

៤. សហមេធាវីការពារសូមស្នើដល់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ មេត្តាសម្រេចឱ្យមានការដោះលែងលោក ខៀវ សំផន ជាបន្ទាន់។

II. សម្អាងច្បាប់

៥. ដូចដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានលើកឡើងនៅក្នុងដីកាសម្រេចចុះថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៩ ថា *"ការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នលើជនត្រូវចោទ គឺជាករណីអញ្ញត្រកម្មទៅនឹងគោលការណ៍ទូទៅដែលចែងថា ជនត្រូវចោទត្រូវមានសេរីភាពក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ។ ហេតុនេះ ជនត្រូវចោទអាចត្រូវបានឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន តែក្នុងករណីដែលថា លក្ខខណ្ឌទាំងឡាយដែលមានចែងនៅក្នុងវិធាន ៦៣.៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង នៅតែត្រូវបានបំពេញ។"*[4] អង្គបុរេជំនុំជម្រះក៏បានឯកភាពការវិភាគបែបនេះដែរ [5]។

៦. ម្យ៉ាងទៀត វិធាន ៦៣.៣ បានចែងផងដែរថា:

សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអាចចេញដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នជនត្រូវចោទបានតែក្នុងលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម:

ក) មានមូលហេតុដែលត្រូវបានរកឃើញ និងជឿជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា ជននោះធ្លាប់បានប្រព្រឹត្តបទល្មើសមួយ ឬច្រើន ដូចមានចែងក្នុងដីកាសម្រេចសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ឬដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែម។

ខ) សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតយល់ឃើញថា ការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នគឺជាវិធានការណ៍ចាំបាច់ ដើម្បី:

> *១. រារាំងកុំឱ្យជនដែលត្រូវចោទនោះគាបសង្កត់ទៅលើសាក្សី ឬជនរងគ្រោះ ឬរារាំងកុំឱ្យមានការត្រូវរ៉ូវគ្នារវាងជនត្រូវចោទ និងអ្នកសមគំនិត ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋដែលស្ថិតនៅក្រោមយុត្តាធិការរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ។*

---

[4] ដីកា កថាខណ្ឌទី១៣

[5] សាលដីកាលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់ជនត្រូវចោទ ខៀវ សំផន ប្រឆាំងនឹងដីកាបដិសេធលើសំណើសុំដោះលែងឱ្យមានសេរីភាព និងដីកាសម្រេចពន្យារចិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ *ឯកសារតុលាការលេខ C26/5/26 កថាខណ្ឌទី ៩០* ("សាលដីកា")

២. ថែរក្សាភស្តុតាង ឬការពារមិនឱ្យបំផ្លាញភស្តុតាង។

៣. ធានាអំពីវត្តមានរបស់ជនត្រូវចោទនៅក្នុងដំណើរការនីតិវិធី។

៤. ការពារសន្តិសុខឱ្យជនដែលត្រូវចោទ ឬ

៥. រក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ

III. អំណះអំណាងនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

១. ដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត?

៧. ជាបឋម ចាំបាច់យើងត្រូវកត់សម្គាល់ឃើញថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានធ្វើការបកស្រាយវិធាន ៦៣.៧ ដោយភ័ន្តច្រលំ។ វិធាន ៦៣.៧ ចែងអំពីបន្ទុកនៃភស្តុតាងដែលត្រូវធ្លាក់ទៅលើសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវចេញដីកាសម្រេចជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងមានហេតុផលគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីធ្វើជាសម្អាងក្នុងការពន្យារថេរវេលាឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ននោះ។ ប៉ុន្តែនៅក្នុងដីកាសម្រេចរបស់ខ្លួន សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតគ្រាន់តែបានធ្វើការ *"សន្និដ្ឋានថា គ្មានការផ្លាស់ប្តូរណាមួយ បានកើតឡើងចំពោះករណីនេះទេ"*[6] ហើយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតហាក់ដូចជាពេញចិត្ត ក្នុងការលើកឡើងពីសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ចុះថ្ងៃទី៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩។

៨. ដូចដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងកថាខណ្ឌមុនៗ ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នគឺជាវិធានការពិសេស និងមានគោលដៅដកហូតសេរីភាពពីធម្មជាតិពីជនណាម្នាក់។ វិធានការនេះមិនអាចត្រូវបានអនុវត្ត ដោយគ្មានការវិភាគល្អិតល្អន់ និងស៊ីជម្រៅលើកាលៈទេសៈជាក់ស្តែងឡើយ។ ដោយគ្រាន់តែធ្វើការសន្និដ្ឋានថា ស្ថានភាពត្រូវបានគេជឿថា គ្មានការប្រែប្រួលខុសពីមុន ហើយក៏បង្គាប់ឱ្យមានការពន្យារថេរវេលាឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ទង្វើនេះគឺជាការរំលោភយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើគោលការណ៍សន្មតជាមុនថា គ្មានទោស។

៩. អង្គបុរេជំនុំជម្រះ បានលើកឡើងថា ផ្អែកលើវិធាន ៦៤.១ និង ៦៤.២ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ជនត្រូវចោទត្រូវតែទទួលបានការដោះលែង *"ប្រសិនណាបើលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះ*

---

[6] ដីកាសម្រេចពន្យារថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន កថាខណ្ឌទី២៤ និង ២៧

អាសន្នដូចមានចែងក្នុងវិធាន៦៣ លែងត្រូវបំពេញទៀតហើយ[7]។ ប្រសិនណាការអះអាងនេះអាចមានលក្ខណៈសមស្រប នៅពេលដែលមានការស្នើសុំដោះលែងជនត្រូវចោទពីសំណាក់មេធាវីការពារក្តី ហើយបានដាក់បន្ទុកនៃភស្តុតាងពីការប្រែប្រួលនៃកាលៈទេសៈទៅលើសហមេធាវីការពារនោះ ការអះអាងនេះមិនអាចត្រូវបានអនុវត្តនៅក្នុងដំណាក់កាលនៃការចេញដីកាសម្រេចសម្រេចពន្យារថេរវេលាឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នបានទេ។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាអ្នកដែលមានភារកិច្ចក្នុងការបង្ហាញថា វាមានហេតុផលពិតប្រាកដដែលអាចឱ្យជឿបានថាជននោះពិតជាបានប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មមួយ ឬច្រើន ដូចដែលមានចែងក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ឬដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែម ហើយថា ការឃុំខ្លួនត្រូវតែចាំបាច់ ដោយឆ្លើយតបទៅនឹងលក្ខខណ្ឌនានាដូចមានចែងក្នុងវិធាន ៦៣.៣.ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវចេញសេចក្តីសម្រេចមួយដែល មានអំណះអំណាងគ្រប់គ្រាន់ ហើយដែលមានបង្ហាញភស្តុតាងពីកាលៈទេសៈនានាដូចបានលើកឡើងនោះ។ ករណីនេះពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការអនុវត្តគោលការណ៍សន្មតថាគ្មានទោស ដែលគោលការណ៍នេះនឹងត្រូវបានរំលោភបំពានយ៉ាងខ្លាំង ប្រសិនណាបើគេតម្រូវឱ្យមេធាវីការពារស្វែងរកភស្តុតាងដើម្បីបញ្ជាក់អំពីសេរីភាពដែលកូនក្តីខ្លួនត្រូវទទួលបាននោះ។

២. អំពីការអនុវត្តវិធាន ៦៣.៣.ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង

១០. ធាតុផ្សំដំបូងនៃវិធានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន គឺការបង្ហាញពីមូលហេតុដែលត្រូវបានរកឃើញ និងជឿជាក់យ៉ាងច្បាស់ថាជននោះធ្លាប់បានប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មមួយ ឬ ច្រើន ដូចមានចែងក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ឬដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែម។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះប្រកាន់យកគោលការណ៍ដែលថា "*មានអង្គហេតុ ឬព័ត៌មាននានាដែលអាចធ្វើឱ្យអ្នកសង្កេតការណ៍ឯករាជ្យម្នាក់ជឿជាក់បានថា ជនត្រូវចោទអាចនឹងទទួលខុសត្រូវចំពោះបទល្មើស ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់*"[8]។

---

[7] សាលដីកា ចុះថ្ងៃទី៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២00៨ កថាខណ្ឌទី២១

[8] សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចពន្យារថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលើជនត្រូវចោទ នួន ជា ចុះថ្ងៃទី៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ២00៨ *ឯកសារតុលាការលេខ C9/4/6* កថាខណ្ឌទី២៤

១១. នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាសម្រេចបដិសេធលើសំណើសុំដោះលែង និងការពន្យារថេរវេលាឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានលើកឡើងថា *"ពុំមានភស្តុតាង ដោះបន្ទុកណាមួយត្រូវបានដាក់នៅក្នុងសំណុំរឿង បន្ទាប់ពីមានការចេញដីកាសម្រេចសម្រេចបន្តថេរវេលានៃការឃុំខ្លួននោះឡើយ ហើយដែលនេះនាំឲ្យគេសន្និដ្ឋានថា លក្ខខណ្ឌដែលបានកំណត់នៅក្នុងវិធាន ៦៣.៣.ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងនៅតែត្រូវបានបំពេញ។"*[9] សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតខ្លួនឯងក៏បានគូសបញ្ជាក់នៅក្នុងដីកាសម្រេចរបស់ខ្លួនថា៖ *ភស្តុតាងមួយចំនួនដែលប្រមូលបានក្នុងអំឡុងពេលនេះ អាចជាភស្តុតាងដោះបន្ទុកទាក់ទងនឹងកម្រិតអំណាចរបស់ ខៀវ សំផន នៅក្នុងជួរ ប.ក.ក ទំហំការងារ និងការធ្វើដំណើររបស់គាត់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ឬការយល់ដឹងរបស់គាត់អំពីមន្ទីរសន្តិសុខ ឬ មន្ទីរពេទ្យ"*[10]

១២. នៅពេលអានអំណះអំណាងទាំងពីរនេះ វាហាក់ដូចជាលំបាកនឹងជឿថា អ្នកសង្កេតការណ៍ឯករាជ្យម្នាក់អាចធ្វើការសន្និដ្ឋានបានថា មានមូលហេតុគួរឲ្យជឿជាក់ច្បាស់ថាជនត្រូវចោទនោះអាចធ្លាប់បានប្រព្រឹត្តបទល្មើសមួយ ឬច្រើន ដូចដែលបានលើកឡើងក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរ ហើយសហមេធាវីការពារសូមអះអាងថា លក្ខខណ្ឌដែលបានកំណត់នៅក្នុងវិធាន ៦៣.៣.ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង មិនត្រូវបានបំពេញឡើយ ក្នុងករណីនេះ។

១៣. ក្នុងគ្រប់ករណីទាំងអស់ និងផ្អែកលើយុត្តិសាស្ត្រនៃតុលាការអន្តរជាតិ ប្រសិនណាការបន្តទទួលស្គាល់នូវមូលហេតុនានាដែលអាចបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា បើការប្រកាន់ក្នុងគំនិតថា មានហេតុផលដែលគួរឲ្យជឿជាក់បាន ដើម្បីសង្ស័យទៅលើជនដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួនថា បានប្រព្រឹត្តបទល្មើសមួយ គឺជាលក្ខខណ្ឌចាំបាច់មិនអាចខ្វះបាន ដើម្បីឲ្យការបន្តការឃុំខ្លួនមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវ ក៏ប៉ុន្តែ នៅវេលាណាមួយនោះ លក្ខខណ្ឌនេះលែងគ្រប់គ្រាន់ហើយ។ ក្នុងករណីនេះ ចៅក្រមត្រូវពិនិត្យមើលថា តើហេតុផលដ៏ទៃទៀតដែលបានលើកឡើងដោយ

---

[9] សាលដីកា កថាខណ្ឌទី១៣៧

[10] ដីកា កថាខណ្ឌទី១៩

អាជ្ញាធរតុលាការ នៅតែបន្តផ្តល់ភាពស្របច្បាប់ដល់ការដកហូតសិទ្ធិសេរីភាពពីជនត្រូវចោទ នោះដែរឬទេ។[11]

៣. អំពីការអនុវត្តលក្ខខណ្ឌនៃវិធាន ៦៣.៣.ខ)

➢ **ការដោះលែងលោក ខៀវ សំផន មិនបានបង្កើតជាហានិភ័យដល់កិច្ចដំណើរការជំនុំជម្រះរបស់ អ.វ.ត.ក ឡើយ (វិធាន ៦៣.៣.ខ) (១) (២) និង (៣))**

១៤. វាមានការចាំបាច់ ក្នុងការរំលឹកអំពីសេចក្តីសន្និដ្ឋាននានារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចចុះថ្ងៃទី៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ ដែលថា *"មិនមានហានិភ័យណាមួយកើតឡើង (...) ដែលថាលោក ខៀវ សំផន អាចធ្វើការគៀបសង្កត់ទៅលើជនរងគ្រោះ និងសាក្សី (...) ក៏ដូចជាមិនអាចប្រើប្រាស់នូវឥទ្ធិពលណាមួយដើម្បីធ្វើការគៀបសង្កត់ទៅលើសាក្សី និងជនរងគ្រោះ ឬដើម្បីបំផ្លាញនូវភស្តុតាងណាមួយឡើយ"* ហើយ ហានិភ័យចំពោះការរត់គេចខ្លួនក៏មិនអាចកើតមានផងដែរ នៅពេលដែលរូបគាត់ត្រូវបានគេដោះលែងនោះ។[12]

១៥. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត មិនបានបង្ហាញនូវអង្គហេតុថ្មីណាមួយដែលអាចធ្វើជាមូលដ្ឋានក្នុងការបដិសេធទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានទាំងនោះឡើយ ហើយក៏មិនបានលើកឡើងនូវអំណះអំណាងថ្មីណាមួយដើម្បីជំទាស់ទៅនឹងអង្គហេតុដែលថា ការឃុំខ្លួនលែងមានលក្ខណៈចាំបាច់ ហើយ បើផ្អែកទៅលើហេតុផលទាំងបីយ៉ាងនោះ។

➢ **ការដោះលែងលោក ខៀវ សំផន មិនបានបង្កើតឱ្យមានជាហានិភ័យណាមួយ ចំពោះរូបគាត់ឡើយ (វិធាន ៦៣.៣.ខ).(៤))**

---

[11] សូមពិនិត្យមើលជាពិសេស តុលាការសិទ្ធិមនុស្សនៃសហភាពអឺរ៉ុប សាលដីកា *Belchev ប្តឹងពីប្រទេស ប៊ុលហ្គារី ចុះថ្ងៃទី៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៤* ពាក្យបណ្តឹងលេខ ៣៩២៧០/៩៨ (កថាខណ្ឌទី៧៤) ឬ សាលដីការបស់ *Labita ប្តឹងពីប្រទេសអ៊ីតាលី ចុះថ្ងៃទី៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០០* ពាក្យបណ្តឹងលេខ ២៦៧៧២/៩៥ (កថាខណ្ឌទី១៥៣)

[12] សាលដីកា កថាខណ្ឌទី៤៨

00420930

១៦. នៅក្នុងដីកាសម្រេចចុះថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានកត់សម្គាល់ឃើញថា *"ចាប់តាំងពីពេលចេញសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះមក មិនមានការប្រែប្រួលនៃកាលៈទេសៈ ដែលអាចនាំឲ្យមានសេចក្តីសន្និដ្ឋានខុសផ្សេងពីនោះទេ ។"*[13]

១៧. ជាបឋម សហមេធាវីការពារសូមរំលឹកនូវអំណះអំណាងនានាដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងសេចក្តីជំទាស់របស់ខ្លួន ចុះថ្ងៃទី២០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៩ [14] ដែលថា អង្គហេតុនានាដែលបានលើកឡើងដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះគ្មានមូលដ្ឋានដែលអាចឱ្យគេសន្និដ្ឋានបានថា មានហានិភ័យពិតប្រាកដ និងជាក់ស្តែងដល់សុវត្ថិភាពផ្ទាល់របស់លោក ខៀវ សំផន ឡើយ។ លោក ខៀវ សំផន ក៏មិនមានការព្រួយបារម្ភណាមួយចំពោះសុវត្ថិភាពផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គាត់ដែរ។

១៨. លើសពីនេះ សហមេធាវីការពារក៏បានលើកឡើងផងដែរថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ជាអ្នកដែលត្រូវលើកសម្អាងភស្តុតាងបញ្ជាក់អំពីកាលៈទេសៈនានា ដែលអាចគំរាមកំហែងដល់សន្តិសុខរបស់លោក ខៀវ សំផន ហើយត្រូវបញ្ជាក់អំពីហេតុផលដែលតម្រូវឲ្យមានការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលោក ខៀវ សំផន នោះ។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានលើកឡើងអំពីព្រឹត្តិការណ៍ដែលកើតមាននៅឆ្នាំ១៩៩១ ២០០០ និង២០០៨ ដែលសុទ្ធសឹងជាព្រឹត្តិការណ៍ដែលកើតមានឡើងមុនពេលចេញដីកាសម្រេចបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នដំបូងបំផុត ប៉ុន្តែមិនបានលើកឡើងពីស្ថានភាពដែលកើតមានក្នុងពេលបច្ចុប្បន្នឡើយ។ ដូចដែលបានបញ្ជាក់ពីខាងដើម ដីកាសម្រេចបន្តថេរវេលាឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវតែពិនិត្យសារជាថ្មីទៅលើកាលៈទេសៈដែលកើតមានក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននៃការចេញដីកាសម្រេចនោះ ប៉ុន្តែមិនត្រូវយោងតែទៅលើអង្គហេតុដែលកើតមានក្នុងពេលអតីតកាលនោះទេ។

១៩. ផ្ទុយទៅវិញ មិនមានភស្តុតាងណាមួយដែលអាចឲ្យគេសន្និដ្ឋានបានថា សន្តិសុខរបស់លោក ខៀវ សំផន ត្រូវបានគំរាមកំហែង នៅពេលដែលគាត់ត្រូវបានគេដោះលែងឲ្យមានសេរីភាពនោះ។ ជាទីបញ្ចប់ វាជាការចាំបាច់ក្នុងការដែលតម្រូវឲ្យមានការដោះលែងរូបលោក ខៀវ សំផន នៅក្នុង លក្ខខណ្ឌនានាដែលអាចធានាសន្តិសុខដល់រូបគាត់បាន។

---

[13] ដីកាសម្រេច កថាខណ្ឌទី២៤

[14] សេចក្តីជំទាស់ កថាខណ្ឌទី១២ ដល់ ១៥

➢ **ការដោះលែងលោក ខៀវ សំផន មិនបានបង្កើតឱ្យមានជាហានិភ័យដែលគំរាមកំហែងដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈឡើយ (វិធាន ៦៣.៣.ខ). (៥))**

២០. ត្រង់ចំណុចនេះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានកត់សម្គាល់ឃើញថា *"ចាប់ពីពេលនៃការចេញសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះមក វាមិនមានការប្រែប្រួលនៃកាលៈទេសៈ ដែលអាចនាំឱ្យមានសេចក្តីសន្និដ្ឋានខុសផ្សេងពីនោះឡើយ ។"*[15]

២១. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតយល់ឃើញថា *"ការជំនុំជម្រះរឿងក្តីខ្មែរក្រហម នៅតែជាបញ្ហាដែលសព្វថ្ងៃប្រជាជនកម្ពុជាមានការយកចិត្តទុកដាក់ជាខ្លាំង"* [16]។

២២. តថភាពនៃការយកចិត្តទុកដាក់នេះមិនមែនជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះទេ ប៉ុន្តែវាច្បាស់ណាស់ថា តថភាពនេះមិនបានផ្សាភ្ជាប់ជាមួយបុគ្គលលោក ខៀវ សំផន ទេ ប៉ុន្តែវាបានផ្សាភ្ជាប់ទៅនឹងដំណើរការនៃការជំនុំជម្រះសេចក្តីទាំងមូល និងផ្សាភ្ជាប់ជាមួយបរិបទនៃសង្គមខ្មែរទាំងមូល។ ក្នុងពេលបង្កើតអ.វ.ត.ក ការឃុំខ្លួនត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាករណីអញ្ញត្រកម្មទៅនឹងគោលការណ៍នៃសេរីភាព។ នៅក្នុងដំណាក់កាលនៃការតាក់តែងលក្ខន្តិកៈ បរិបទនៃសង្គមកម្ពុជា និងស្នាមរបួសដែលប្រជាជនកម្ពុជានទទួលរង គឺជារឿងដែលគេដឹងឮគ្រប់ៗគ្នា ហើយគ្មាននរណាម្នាក់បានគិតឃើញទាល់តែសោះថា ដំណើរប៉ះទង្គិចទៅលើប្រជាជនកម្ពុជាដែលអាចកើតមានឡើងក្នុងពេលចាប់ផ្តើមនីតិវិធី មិនត្រូវបានគេដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងការតាក់តែងវិធាននេះទេនោះ។ អ.វ.ត.ក ស្ថិតនៅក្នុងចង្កោមជាមួយតុលាការអន្តរជាតិនានា ជាពិសេសតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិសម្រាប់អតីតយូហ្គូស្លាវី(TPIY)។ តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិសម្រាប់អតីតយូហ្គូស្លាវី ត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងបរិបទដ៏ស្មុគស្មាញមួយនៅក្នុងតំបន់ ពោលគឺនៅក្នុងតុលាការនោះ មិនមានយន្តការណាមួយអាចទប់ស្កាត់ចៅក្រមក្នុងការសម្រេចដោះលែង មុនពេលចាប់ផ្តើមធ្វើការជំនុំជម្រះ នូវជនជាប់ចោទដែលមានចំនួនដ៏ច្រើនមហិមា ហើយអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេវិលត្រលប់ទៅកាន់ប្រទេសកំណើតរបស់ពួកគេវិញ ដោយគ្មានគិតថា ទង្វើនេះអាចបង្កើតឱ្យមានការគំរាមកំហែងដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ដែលគួរតែមិនត្រូវអនុវត្តឡើយ។

---

[15] ដីកា កថាខណ្ឌទី២៧

[16] ដីកា កថាខណ្ឌទី២៦

២៣. ក្នុងករណីនេះ មេធាវីការពារសូមរំលឹកផងដែរថា ភាពទន់ខ្សោយនៃបរិបទរបស់សង្គមកម្ពុជា ត្រូវបានសង្កេតឃើញថាមានលក្ខណៈឆ្ងាយហួសពីការពិត ហើយប្រសិនណាជាគេជឿជាក់ថា ភាពតានតឹងក្នុងអារម្មណ៍នានា ពិតជាអាចបង្កើតនូវការគំរាមកំហែងណាមួយទៅលើជនរងគ្រោះមែន នោះគេពុំអាចអះអាងថាការដោះលែងលោក ខៀវ សំផន នឹងអាចបង្កើតឱ្យមានយ៉ាងជាក់ច្បាស់នូវការគំរាមកំហែងដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈឡើយ។ វាជាសញ្ញាណពីរដែលមាន លក្ខណៈខុសគ្នា ហើយដែលមិនអាចច្រលំគ្នាបានទេ។ [17]

២៤. ទីបញ្ចប់ វាជារឿងមួយគួរឱ្យភ្ញាក់ផ្អើលដែលអង្គបុរេជំនុំជម្រះបានធ្វើការសន្និដ្ឋានថា ជនត្រូវចោទ មិនបានបង្កើតឱ្យមានហានិភ័យណាមួយចំពោះសាក្សីឬជនរងគ្រោះឡើយ ផ្ទុយទៅវិញបានបង្កើត នូវការគំរាមកំហែងដល់បូរណភាពផ្លូវចិត្តនៃជនដែលពុំជាប់ទាក់ទងដោយផ្ទាល់ទៅនឹងកិច្ចដំណើរការជំនុំជម្រះសេចក្តីទៅវិញ។

២៥. ជាលទ្ធផល គេពុំអាចចាត់ទុកថាការបន្តឃុំខ្លួនលោក ខៀវ សំផន ជារឿងមួយចាំបាច់សម្រាប់ថែរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈឡើយ។

៤. ដោយពិនិត្យលើកាលៈទេសៈទាំងឡាយ មានតែការដោះលែងទេដែលត្រឹមត្រូវ

---

[17] ករណីនេះ ក្នុងសាលដីការបស់តុលាការ ឌូអាយ ដែលនៅក្នុង នោះបានលើកយកមកវែកញែកពីភាពច្របូកច្របល់គ្នារវាង ទម្ងន់នៃអង្គហេតុ និងការបង្ករការប៉ះពាល់ដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ សាលដីកានេះអាចឱ្យយើងយល់ពីភាពខុសគ្នានៃសញ្ញាណទាំងពីរនេះ។ នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ វាច្បាស់ណាស់ថា ជនរងគ្រោះទទួលរងព្យសនកម្មធ្ងន់ធ្ងរ ក៏ប៉ុន្តែអ្វីដែលត្រូវតែរកភស្តុតាងមកបញ្ជាក់ មិនមែនការបន្តមាននូវការប៉ះពាល់ដល់ជនរងគ្រោះទេ គឺការបន្តមាននូវការប៉ះពាល់ដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈឯណោះទេ។ តុលាការបានធ្វើការសន្និដ្ឋានក្នុងន័យនេះថា "មិនអាចអះអាងបានទេថា អង្គហេតុទាំងនេះបណ្តាលឱ្យមាន "ការប៉ះពាល់ពិសេស និងជាអចិន្ត្រៃយ៍ណាមួយ" ដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈទេ។ ការឈឺចាប់បច្ចុប្បន្នកាលរបស់ជនរងគ្រោះមិនអាចឱ្យសន្មតបានថា ការប៉ះពាល់ដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈដែលត្រូវបញ្ជាក់ដោយអង្គហេតុនៅឆ្នាំ១៩៩៧ (ដែលចាត់ទុកថា ជាការប៉ះពាល់"ពិសេស") នៅក្នុងរឿងនេះ រហូតថាទាល់តែមានការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នរបស់ជនX" ទើបអាចបញ្ចប់បញ្ហានេះបានទេ។ អាការៈមិនប្រក្រតីនាពេលបច្ចុប្បន្នរបស់ជនរងគ្រោះគឺមិនដូចទៅនឹងការប៉ះពាល់"ដែលបន្តមាន" ទៅលើសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈទេ។ CHAMBON (P.), GUERY (C.), *Droit et pratique de l'instruction préparatoire*, Dalloz Action 2007/2008, កថាខណ្ឌ 142.43.

២៦. ដូចដែលសហមេធាវីការពារបានលើកឡើងនៅក្នុងសេចក្តីជំទាស់របស់ខ្លួន[18] *"ការជាប់ទាក់ទងរវាងរយៈពេលដែលចុងចោទជាប់ឃុំខ្លួន និងការខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការអនុវត្តកិច្ចស៊ើបអង្កេតគឺជាកត្តាទាក់ទងគ្នាមួយក្នុងការពិចារណាបន្តការឃុំខ្លួន ឬក៏ការដោះលែងឱ្យមានសេរីភាព"*។[19] សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត បានឯកភាពទៅលើការវិភាគនេះ និងបានផ្តល់នូវភស្តុតាងនានាស្តីពីការងារ ដែលខ្លួនបានបំពេញ ដើម្បីបង្ហាញថា ខ្លួនបានអនុវត្តកិច្ចស៊ើបអង្កេតយ៉ាងសកម្មនោះ។

២៧. នៅត្រង់កថាខណ្ឌទី៣១ នៃដីកាសម្រេច សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានអះអាងថាខ្លួនបាន *"រៀបចំឱ្យមាន ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី និងបានដាក់បញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿងផងដែរ នូវភស្តុតាងទាំងតាមរយៈសំណើសុំរបស់ភាគី និងតាមរយៈការផ្តួចផ្តើមផ្ទាល់ ។ "*[20] ការគណនាដ៏លឿនអំពីឯកសារដែល ផ្តល់ដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត អាចឱ្យយើងសន្និដ្ឋានបានថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានធ្វើការសម្ភាសទៅលើសាក្សី និង/ឬ ជនរងគ្រោះចំនួនប្រហែល ៣០ នាក់ ចាប់តាំងពីថ្ងៃទី២៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៩ ដូច្នេះជារៀងរាល់ខែ មានសាក្សី៣ នាក់ត្រូវបានសម្ភាស។ ផ្អែកទៅលើព័ត៌មាននេះ យើងមានការលំបាកក្នុងការសន្និដ្ឋានថាសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបាន បំពេញការងារស៊ើបអង្កេតរបស់ខ្លួនយ៉ាងសកម្ម ដែលអាចចាត់ទុកថាមានហេតុផលសមស្របក្នុងការបន្តឱ្យមានការឃុំខ្លួនទៅលើរូបលោក ខៀវ សំផន។

២៨. ស្របទៅនឹងគោលការណ៍សន្មតថាគ្មានទោស សិទ្ធិក្នុងការទទួលបានការកាត់សេចក្តីដោយសមធម៌ និងជាពិសេសសិទ្ធិក្នុងការទទួលបានការស្តាប់ហេតុផលពីសំណាក់តុលាការមួយដែលមានលក្ខណៈអនាគតិ និងឯករាជ្យ គឺជាសរសរគ្រឹះនៃគ្រប់ប្រព័ន្ធតុលាការទាំងអស់ដែលមានលក្ខណៈស្តង់ដារអន្តរជាតិ។

---

[18] សេចក្តីជំទាស់ កថាខណ្ឌទី៨

[19] សេចក្តីជំទាស់ កថាខណ្ឌទី៨ ដែលលើកអំពីសាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ជនត្រូវចោទ ខៀវ សំផន ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេច បដិសេធលើសំណើសុំដោះលែងឱ្យមានសេរីភាព និងដីកាសម្រេចពន្យារថេរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ កថាខណ្ឌទី៦៨

[20] សាលដីកា កថាខណ្ឌទី៣១

00420934

២៩. ថ្ងៃទី៣ កក្កដា ២០០៩ អង្គបុរេជំនុំជម្រះពិចារណាឃើញថា រយៈពេលនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលើជនត្រូវចោទ គឺសមហេតុផល ដោយពិចារណាទៅលើ បទឧក្រិដ្ឋដែលកំពុងត្រូវបានស៊ើបអង្កេត និងកិច្ចស៊ើបអង្កេតដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានបំពេញ។"[21]

៣០. ដូច្នេះ ក្រៅពីជាកម្មវត្ថុនៃការស៊ើបអង្កេត វាជាការតម្លៃថា តើអាជ្ញាធរតុលាការបានបង្ហាញពីការយកចិត្តទុកដាក់គ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីឱ្យការបន្តការឃុំខ្លួនគឺជាវិធានការមួយដ៏សមស្រប អាចឆ្លើយតបទៅនឹងគោលបំណងយ៉ាងត្រឹមត្រូវ និងស្របច្បាប់របស់ប្រព័ន្ធតុលាការ និងមិនមែនជាទង្វើដោយបំពាននោះឡើយ។

២៩. នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមិនបានឆ្លើយតបទៅនឹងអំណះអំណាងទាំងឡាយដែលលើកឡើងដោយមេធាវីការពារ អំពីការរំលោភជាប្រព័ន្ធទៅលើគោលការណ៍សន្មតថាគ្មានទោស និងសិទ្ធិទាំងឡាយរបស់លោក ខៀវ សំផន ទេ។ ដូច្នេះសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមិនបានគោរពទៅតាមសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដែលស្នើសុំឱ្យមានការពិនិត្យ ជាពិសេសទៅលើ *"ការអនុវត្តនីតិវិធីទាំងមូល"*[22] ដើម្បីសម្រេចថា តើថេរវេលានៃការឃុំខ្លួនពិតជាសមស្របមែននោះ។ អំណះអំណាងអស់ទាំងនេះ មិនត្រូវបានគេយកមកពិនិត្យពិចារណាឡើយ។

៣០. ជាក់ស្តែង កំហុសឆ្គងរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រង់ចំណុចនេះ បានឆ្លើយតបទៅនឹងអារម្មណ៍របស់មេធាវីការពារ ដែលយល់ឃើញថា ខ្លួនកំពុងទទួលរងនូវភាពលំអៀងយ៉ាងជាក់ច្បាស់។ ភាពលំអៀងនេះត្រូវតែបានបដិសេធចោល និងត្រូវទទួលនូវការដាក់ទោស។ ក្នុងករណីស្រដៀងគ្នានេះ តុលាការកំពូលបារាំងបានសម្រេចលុបចោលសាលដីកាសម្រេចសាលាឧទ្ធរណ៍ ដោយតុលាការកំពូលយល់ឃើញថា អំណះអំណាងរបស់ចៅក្រមសាលាឧទ្ធរណ៍ដែលមានលក្ខណៈបំភ័ត្ត បានធ្វើឱ្យមេធាវីការពារមានការសង្ស័យទៅលើភាពអនាគតិ (*ភាពមិនលំអៀង*) របស់ចៅក្រមនោះ[23]។ ដូច្នេះ ករណីនេះវាដូចគ្នាទាំងស្រុងទៅនឹងករណីរបស់ អ.វ.ត.ក ដែរ។

---

[21] សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ជនត្រូវចោទ ខៀវ សំផន ប្រឆាំងនឹងដីកាបដិសេធលើសំណើសុំដោះលែងឱ្យមានសេរីភាព និងដីកាសម្រេចពន្យារថេរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ថ្ងៃទី៣ កក្កដា ២០០៩ ឯកសារតុលាការ C26/5/26 កថាខណ្ឌ ៧៥។

[22] សាលដីកា កថាខណ្ឌទី៦៩

[23] តុលាការកំពូល សភាការងារ អង្គជំនុំជម្រះសាធារណៈ ថ្ងៃទី២១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៨ បណ្តឹងសារទុក្ខលេខៈ ០៧. ៤០៣១២

៣១. ដូចដែលបានលើកឡើងក្នុងសេចក្តីជំទាស់របស់ខ្លួន សហមេធាវីការពារយល់ឃើញថា យោងទៅលើកាលៈទេសៈនៃការអនុវត្តនីតិវិធីទាំងមូល មានតែការដោះលែងមួយគត់ដែលសមស្របចំពោះករណីនេះ។ ជាក់ស្តែង បន្ទាប់ពីការស៊ើបអង្កេតអស់រយៈពេលពីរឆ្នាំរួចមក សហមេធាវីអន្តរជាតិរបស់លោក ខៀវ សំផន នៅតែមិនទាន់បានទទួលនូវសំណុំឯកសារភស្តុតាងដែលបានដាក់បញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿងស៊ើបអង្កេត ឬសេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងសំណើសុំរបស់គូភាគីនៅឡើយទេ ដែលឯកសារភស្តុតាងទាំងនោះត្រូវបានចាត់ទុកថាមានសារសំខាន់សម្រាប់ធានាឱ្យមានការកាត់សេចក្តីដោយសមធម៌[24]។ ការចោទប្រកាន់អំពីអំពើពុករលួយ បានគ្រប់ដណ្តប់លើនីតិវិធី ហើយការស៊ើបអង្កេតទៀតសោត ក៏មិនបានអនុវត្តក្នុងក្របខណ្ឌនៃតម្លាភាពដែរ[25]។ សហមេធាវីការពារបានលើកឡើងជារឿយៗនូវសំណួរនានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកង្វះខាតនូវភាពហ្មត់ចត់ ក្នុងការស៊ើបអង្កេត[26] ហើយនិងការលេចឡើងនូវភាពសង្ស័យចំពោះភាពមិនលំអៀងនៃស្ថាប័នស៊ើបអង្កេតផងដែរ។[27]

IV. អាស្រ័យហេតុនេះ

៣៤. សហមេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន សូមឲ្យដោះលែងលោក ខៀវ សំផន ឲ្យមានសេរីភាពឡើងវិញ។

អភ្យាសិទ្ធិកែប្រែគ្រប់បែបយ៉ាង

និងដើម្បីយុត្តិធម៌

មេធាវី **ស សុវាន** មេធាវី **Jacques VERGÈS**	ភ្នំពេញ ប៉ារីស	P.
ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា

[25] សេចក្តីជំទាស់ កថាខណ្ឌទី២៦

[26] សេចក្តីជំទាស់ កថាខណ្ឌទី២៧

[27] សេចក្តីជំទាស់ កថាខណ្ឌទី២៨